

ALIANCE CIVILIZACÍ

Akční plán Aliance civilizací v České republice
pro roky 2009 – 2010

OBSAH

1	Preambule.....	3
2	Historie a cíle Aliance civilizací	4
3	Aliance civilizací a Česká republika	5
4	Akční plán Aliance civilizací v České republice.....	6
4.1	Oblasti priorit	6
4.2	Obecné cíle a hlavní nástroje k jejich naplnění	6
4.3	Další aktivity státní správy	10
4.3.1	Aktivity v gesci ministra pro lidská práva	10
4.3.2	Aktivity v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	11
4.3.3	Aktivity v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí	13
4.3.4	Aktivity v gesci Ministerstva zahraničních věcí	14
4.3.5	Aktivity v gesci Ministerstva vnitra	15
4.3.6	Aktivity v gesci Ministerstva kultury	15
4.4	Další aktivity neziskového sektoru a univerzit	16
4.5	Další aktivity soukromého sektoru.....	19

1 Preambule

Myšlenka, že všichni lidé mají rovná a nezczitelná práva, že člověk je stvořen ke svobodě a že je třeba za všech okolností ctít jeho důstojnost, se utvářela na evropské půdě a je dodnes jednou ze základních hodnot evropského politického řádu. Tuto ideu kdysi převzaly a významně rozvinuly Spojené státy americké, aby se posléze stala majetkem všelidským a byla vtělena do dokumentů OSN.

Soubor základních lidských práv je obsažen i v dokumentech Evropské unie, již je Česká republika členem, tvoří její duchovní fundament a zároveň dává smysl a étos jejímu rozšiřování a prohlubování.

Práva mohou být ovšem respektována jen na pozadí obecně sdílené odpovědnosti člověka za svět a jeho základní solidarity s druhými. To je dnes významně zesilováno okolností, že lidstvo poprvé žije v jedné globální a globálně propojené civilizaci, a lidské osudy se tak spojují v osud jediný.

Česká republika a celá Evropská unie znovu stvrzuje platnost těchto principů a své silné odhodlání v jejich duchu jednat. Evropská unie ani Česká republika nechce v žádném ohledu dobývat jménem své kultury svět a navazovat tím na temnější tradice proti vůli či cítění příjemců. Z čeho však nechce a nesmí ustoupit, je důraz na univerzalitu základních lidských a občanských práv a na společný úkol je bránit, bez ohledu na to, jak mocný je ten, kdo je porušuje.

Václav Havel

2 Historie a cíle Aliance civilizací

Aliance civilizací vznikla v roce 2005 z iniciativy Španělska a Turecka pod záštitou OSN. Hlavním motivem pro její vytvoření bylo podpořit porozumění a respekt mezi odlišnými společnostmi - především mezi muslimským a západním světem - přes jejich kulturní a náboženské odlišnosti, a přispět tak ke zmírnění napětí, které trápí mnoho regionů světa. Konzultace skupiny států a organizací se statutem stálého pozorovatele při OSN ohledně iniciativy Aliance civilizací vedly k ustanovení Skupiny přátel k podpoře Aliance civilizací. Skupinu přátel tvoří více než 80 členských států OSN, včetně všech členských států Evropské unie, a mezinárodních organizací. Skupina zajišťuje aplikaci doporučení Skupiny vysoce postavených osobností prostřednictvím mezinárodního společenství jako celku, stejně jako aplikaci Akčního plánu navrženého zvláštním představitelem pro Alianci civilizací, Jorgem Sampaio.

Pod záštitou generálního tajemníka OSN Kofiho Annana byla v roce 2005 vytvořena Skupina dvaceti vysoce postavených osobností. Skupina prezentovala v listopadu 2006 v Istanbulu zprávu analyzující kořeny polarizace mezi společenstvími a kulturami a navrhuje praktický akční program k řešení těchto problémů, ve které identifikovala čtyři oblasti mající důležitou roli při snižování napětí mezi jednotlivými kulturami: vzdělávání, mládež, média a migrace.

V dubnu 2007 jmenoval generální tajemník OSN Ban Ki-moon bývalého portugalského prezidenta Jorge Sampaia zvláštním představitelem pro Alianci civilizací. Jorge Sampaio vyzval členské státy Skupiny přátel Aliance civilizací (schází se v New Yorku jednou ročně na ministerské a dvakrát za rok na velvyslanecké úrovni), aby vytvořily národní plány v duchu hodnot a cílů Aliance a stanovily národního koordinátora, který bude za danou oblast odpovědný.

Česká republika začala aktivně participovat na aktivitách Aliance civilizací v lednu 2008, kdy se stala členem Skupiny přátel.

3 Aliance civilizací a Česká republika

Českou republiku váže k cílům Aliance civilizací již zkušenost multikonfesního prostředí a tradice předválečného Československa, které vzniklo ve wilsonovském duchu jako liberálně demokratický stát. Přes obtíže s přijetím některých menšin na svém území vynikal československý stát na tehdejší dobu náboženskou a etnickou tolerancí a odmítal antisemitismus. Díky absenci jakýchkoliv protižidovských omezení se stal útočištěm pro židovské studenty a intelektuály z okolních států. Díky svému demokratickému zaměření byl také cílem emigrace před komunistickým terorem z východní Evropy. Před druhou světovou válkou pak byl tento poslední ostrov demokracie ve střední a východní Evropě přístavem pro masu židovských a jiných uprchlíků.

Tolerantní a nenásilné postoje projevila česká společnost též v průběhu dělení Československa na dvě samostatné republiky. Aktivní vystupování proti potlačování náboženských a politických práv ve světě, stejně jako podpora svobody projevu, médií a občanské společnosti, je pak základní charakteristikou české diplomacie po vzniku České republiky. V roce 1997 vzniklo na popud českého prezidenta Václava Havla a pod jeho záštitou Fórum 2000, pěstující mezikulturní a mezináboženský dialog. Fórum je finančně podporováno ze strany Ministerstva zahraničních věcí. Na každoročních unikátních setkání Fóra 2000 vystupují významné světové osobnosti z oblasti politiky, náboženství a vědy.

Židovské kulturní dědictví i současná židovská komunita se až na výjimky těší úctě a živému zájmu české společnosti. Přestože po celou dobu existence samostatné republiky vzrůstá ve společnosti také počet muslimů, napětí ze středního východu se na naše území v násilné podobě nepřenáší. Naopak řada muslimských azylantů například z oblastí bývalého Sovětského svazu nebo z Bosny a Hercegoviny ukazují naší společnosti neagresivní a přístupnou tvář islámu. Právě absence radikální a fundamentálně vyhrocené muslimské populace dává České republice příležitost poučit se z vývoje v jiných evropských státech a započít včasný dialog a preventivní kroky k porozumění islámskému světu.

Přestože je Česká republika státem přijímajícím na svém území stovky tisíc migrantů, dává široký prostor médiím, neomezuje svobodu slova a reformuje a modernizuje školský systém k výchově k toleranci a proti rasismu, je zde stále prostor pro zlepšení. Zvláště rostoucí xenofobie a extremistické postoje namířené proti Romům volají po aktivnějším přístupu ze strany politiků a státní správy.

Díky zapojení do Aliance civilizací může Česká republika nejen přispět svou zkušeností do globální debaty o mezináboženském a mezikulturním soužití, ale může podpořit či zavést nové programy, které pomohou celkové klima v české společnosti zlepšit. Tento směr je již reflektován v řadě vládních dokumentů, jako je Koncepce integrace imigrantů, Koncepce romské integrace a Zpráva o stavu lidských práv, ale zásadním krokem na této cestě je vytvoření plánu akcí, jenž je zde předkládán. Ideje, aktivity a cíle, které jsou v něm představeny, mají zajistit úspěšné pokračování České republiky v iniciativě Aliance civilizací.

4 Akční plán Aliance civilizací v České republice

4.1 Oblasti priorit

Česká republika pokládá Alianci civilizací za perspektivní multikulturní projekt s cílem posílit dialog kultur a náboženství a umírnovat tak extremismus a překonat nedůvěru, strach a bariéry primárně mezi západním a islámským světem. Akční plán Aliance civilizací v České republice (dále jen „APAC“) je založen na jejích specifických potřebách, s ohledem na Zprávu vysoce postavené skupiny Aliance civilizací. Ta byla publikována 13 listopadu 2006 a definovala čtyři hlavní pole působnosti Aliance. Priority v kontextu potřeb ČR znějí pak takto:

- **Média:** povzbudit média, aby nevytvářela stereotypy a nejitřila konflikty a neporozumění během globální krize, a podporovat mediální projekty přístupné dialogu a tolerantní k menšinám
- **Migrace:** podporovat koncepci migrační politiky s ohledem na možnosti české ekonomiky a s návaznými integračními programy, které usnadní migrantům přístup k občanským právům za cenu respektu k liberálně demokratickým hodnotám
- **Mládež:** poskytnout příležitosti mladým lidem setkávat se, poznávat jiné kultury a učit se spolupracovat na různých úrovních
- **Vzdělávání:** zajistit, aby lidé získávali správnou představu o jiných kulturách, aby dokázali reagovat na demagogii zhoubných ideologií a aby přehodnotili dosud preferovaný model etnicky a kulturně exkluzivního národa

4.2 Obecné cíle a hlavní nástroje k jejich naplnění

Obecné cíle APAC lze definovat následovně:

- podpora mezikulturního dialogu jakožto procesu, v jehož rámci mohou všichni lidé zlepšit svou schopnost vyrovnat se s otevřenějším, ale i komplexnějším kulturním prostředím, ve kterém v různých státech, jakož i v rámci jednotlivých států, vedle sebe existují různé kulturní identity a vyznání;
- zdůraznění mezikulturního dialogu jakožto příležitosti přispět k rozmanité a dynamické společnosti a využívat jejích výhod, a to nejen v Evropě, ale i ve světě;
- zvýšení povědomí všech, a zejména mladých lidí, o tom, jak je důležité rozvíjet aktivní evropské občanství, otevřené světu, respektující kulturní rozmanitost a založené na společných hodnotách v EU;
- zdůraznění přínosu různých kultur a projevů kulturní rozmanitosti ke kulturnímu dědictví a životnímu stylu v členských státech;

Těchto cílů chce dosáhnout především nástroji a činnostmi v tomto směru:

Vytvoření **stálé konference pro mezikulturní a mezináboženský dialog a proti politickému extremismu a rasismu** pod vedením ministra pro lidská práva, která soustředí přední české experty na tato témata, stejně jako vysoce postavené zástupce veřejné správy, médií a neziskových organizací. Tato konference bude projednávat otázky týkající se témat Aliance civilizací se zaměřením na české priority a bude navrhopvat jejich systémová řešení.

Členy této konference budou:

Karel HOLOMEK	předseda občanského sdružení Společenství Romů na Moravě
Karol Efraim SIDON	Vrchní pražský a zemský rabín Federace židovských obcí v ČR
Jakub TROJAN	evangelický farář, Evangelická teologická fakulta UK
Tomáš HALÍK	prezident České křesťanské akademie, profesor Univerzity Karlovy
Ivan GABAL	politolog a sociolog, GAC spol. s r. o., Ivan Gabal Analysis & Consulting
Jiřina ŠIKLOVÁ	pocioložka, publicistka
Jiří MUSIL	sociolog
Václav HAVEL	prezident republiky, spisovatel a dramatik, politik
Jan RUML	senátor, Senát Parlamentu ČR
Petr PITHART	předseda Senátu, Senát Parlamentu ČR
Jan URBAN	novinář
Jacques RUPNIK	Senior Research Fellow Sciences Po
Jan HARTL	ředitel STEM - Střediska empirických výzkumů
Czeslaw WALEK	náměstek Ministra pro lidská práva a menšiny, Úřad vlády
Jan ŠVEJNAR	ekonom
Tomáš SEDLÁČEK	makroekonomický stratég ČSOB
Otakar MOTEJL	Veřejný ochránce práv
Šimon PÁNEK	ředitel obecně prospěšné společnosti Člověk v tísni
Petr UHL	novinář a politik
Ondřej CAKL	expert občanského sdružení Tolerance a občanská společnost
Kumar VISHWANATAN	ředitel a předseda občanského sdružení Vzájemné soužití
Václav BĚLOHRADSKÝ	filozof, Univerzita v Terstu
Ondřej KLÍPA	vedoucí sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, Úřad vlády
Eliška WAGNEROVÁ	soudkyně, Ústavní soud ČR
Vladimíra DVOŘÁKOVÁ	vedoucí katedry politologie VŠE
Anna ŠABATOVÁ	expert, Český Helsinský výbor

V rámci této konference budou v případě potřeby vytvořeny také **tematické pracovní skupiny**, projednávající specifické oblasti.

Svým obsahem bude stálá konference navazovat na výsledky mnohaleté práce na platformě **Fórum 2000**, které se pod záštitou prezidenta Václava Havla věnuje tématům Alianci civilizací blízkým. Nadace Forum 2000 usiluje o identifikaci klíčových problémů, kterým čelí naše civilizace. Zkoumá cesty, jak zabránit eskalaci konfliktů, jejichž hlavními komponenty jsou náboženství, kultura nebo etnická příslušnost. Poskytuje platformu pro otevřenou diskusi o těchto důležitých tématech a podporuje globální dialog. Prostřednictvím svých aktivit také usiluje o podporu demokracie v nedemokratických zemích a o rozvoj občanské společnosti, respektu k lidským právům a náboženskou, kulturní a etnickou toleranci v mladých demokraciích. Každoročně organizuje konferenci Forum 2000, na níž se setkávají významné osobnosti politiky, kultury, podnikatelské sféry a duchovní vůdci a diskutují o těchto tématech. Pravidelnou součástí je rovněž mezináboženský dialog a multi-religiózní shromáždění, při nichž účastníci usilují o zlepšení kolektivního porozumění globálním otázkám, zkoumají současnou roli náboženství a hledají cesty ke zvýšení vzájemné spolupráce a porozumění. V rámci svých možností bude stálá konference s každoročním setkáním Fórum 2000 spolupracovat.

Vzhledem k nízkému povědomí o Alianci civilizací v České republice je zásadní orientace na *public relation* a informovanost a osvětu celkově. Z toho důvodu bude v rámci vládního portálu zřízena **webová stránka** o Alianci civilizací v České republice, která bude informovat o cílech Aliance civilizací a APAC, o aktivitách, které se v jeho rámci konají, a bude nabízet možnosti zapojení do Aliance civilizací pro potenciální zájemce.

V rámci prezentace Aliance civilizací širší odborné i laické veřejnosti budou konány **semináře, konference, diskuse a prezentace** na aktuální témata související s Aliancí civilizací na mezinárodní i domácí úrovni.¹

Zvláště budou prezentovány **příklady dobré praxe** (např. v oblasti projektů integrace Romů, zaměstnávání a vzdělávání) zaměstnancům státní správy a samospráv (např. na zasedání Svazu měst a obcí, v periodiku Veřejná správa aj.), neziskovým organizacím, mládežnickým organizacím a pedagogům.

Médiím bude prezentován mezinárodní **seznam odborných kapacit k využití pro kvalifikované publikování v médiích** k tématům Aliance civilizací na www.globalexpertfinder.org, případně bude vytvořen podobný **seznam na národní úrovni**.

Pedagogům bude ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy prezentována veřejně přístupná **databáze v rámci projektu Aliance civilizací Clearinghouse on Education about Religions and Beliefs a Media Literacy Education Clearinghouse** umístěných na webových stránkách www.aocerb.org a www.aocmedialiteracy.org.

Jako základní platforma pro tyto aktivity budou sloužit tematicky související **poradní orgány vlády** a (zejména v mimopražských lokalitách) **výbory pro národnostní menšiny**.²

Česká republika si v rámci APAC klade za cíl podporovat legislativní úpravu **umožňující plné rozvinutí práce Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách**.

Nejen za tímto cílem bude spolupracovat s **Veřejným ochráncem práv**, jemuž bude také nabídnuta širší spolupráce v oblasti Aliance civilizací.

Zvláštní pozornost bude Česká republika v rámci svého APAC věnovat otázce **sociálního začleňování Romů**. Tato skupina obyvatel je totiž nejčastějším objektem rasové

¹ První takovou akcí konanou 19. května 2009 byl seminář financovaný Úřadem vlády a provedený soukromou firmou GAC s. r. o. pod názvem „Pomáhají česká média nárůstu vlivu extremismu?“.

² První takovou akcí konanou 19. března 2008 byl kulatý stůl na téma „novodobého otroctví“ o problémech spojených se zaměstnáváním cizinců organizovaný výborem pro národnostní menšiny města Chomutov.

motivovaného diskriminačního chování většinového obyvatelstva zejména ve vzdělávání, na trhu práce a realitním trhu. Zároveň je objektem množství rasových předsudků. Těmito charakteristikami se blíží k tématům Aliance civilizací, zvláště rasovým předsudkům vůči imigrantům a jejich odlišnému kulturnímu zázemí.

Postup proti sociálnímu vylučování Romů se bude řídit **zásadami Rady EU ve složení pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (EPSCO)** přijatými na zasedání ve dnech 8. a 9. června 2009 a vycházejícími ze souboru návrhů předložených českým předsednictvím na základě zasedání integrované evropské platformy pro začleňování Romů konané dne 24. dubna 2009 v Praze.

Jako výraz podpory pro osobnosti, neziskové organizace, média či obce vystupující statečně proti projevům rasismu a xenofobie vznikne **cena ministra pro lidská práva** udělovaná půlročně. Odměnou pro výherce (zástupce vítězného subjektu) bude možnost účasti na setkání Aliance civilizací v rámci vládní delegace.

Spolu s cenou ministra pro lidská práva bude vyhlášena na mládež orientovaná **soutěž o nejlepší video** (v délce do 5 minut) **s tematikou lidských práv, migrace, boje proti rasismu a xenofobii**. Vítězové soutěže bude také nominováni do Youth-Produced Video Contest on Migration.

Na mezinárodní úrovni se ČR zapojí do všech **setkání a konferencí Aliance civilizací** a bude udržovat **pravidelný kontakt se sekretariátem Aliance civilizací** v New Yorku.

Česká republika bude v období platnosti APAC dále **zvažovat možnosti představení a aplikace specifických programů Aliance civilizací v podmínkách České republiky** (zejména Rapid Response Media Mechanism a Clearinghouse) s pomocí sekretariátu Aliance civilizací se sídlem v New Yorku, stejně jako **zapojení do Voluntary Trust Fund** a čerpání z tohoto fondu.

Na tvorbě tohoto APAC se podílela **Rada vlády pro národnostní menšiny** a jejím prostřednictvím **Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** a **Ministerstvo kultury**.

Jeho realizace bude zajišťována sekci pro lidská práva ministra **pro lidská práva (Úřad vlády) v čele s národním koordinátorem**, který je podřízen tomuto ministrovi, a **odborem pro OSN Ministerstva zahraničních věcí**.

Krom výše zmíněného Česká republika nebude v rámci aliance civilizací vytvářet vlastní nové programy, ale bude **pomáhat při adaptaci, inovaci a rozšíření existujících aktivit** (viz níže) odpovídajících cílům Aliance civilizací, které jsou v gesci jednotlivých orgánů veřejné správy, vzdělávacích institucí, neziskového sektoru a soukromých firem. Jde tedy o identifikaci, sdílení a podporu nejlepší praxe, objevování nových přístupů a navázání spolupráce mezi různými sektory.

S ohledem na probíhající finanční a hospodářskou krizi nebyly na realizaci APAC vyhrazeny ze státního rozpočtu žádné nové finanční prostředky. Z tohoto důvodu se předpokládá, že stávající **(dotační) programy jednotlivých resortů zahrnout do svých priorit také priority Aliance civilizací v České republice**.

Předkládaný plán je koncipován na období let **2009 a 2010** a odpovídá možnostem vývoje České republiky ve směru cílů Aliance civilizací. V polovině plánovaného období (leden 2010) bude plán **vyhodnocen** a případně obměněn. Ministr pro lidská práva předloží vládě v **lednu 2011 hodnotící zprávu naplňování Akčního plánu Aliance civilizací v ČR**.

4.3 Další aktivity státní správy

Seznam aktivit, které tvoří podstatu tohoto akčního plánu, se průřezově dotýká všech čtyř oblastí definovaných zprávou Skupiny dvaceti vysoce postavených osobností z listopadu 2006,³ hrajících důležitou roli při snižování napětí mezi jednotlivými kulturami a které staví mosty mezi různými komunitami: **vzdělávání, mládež, média a migrace**.

4.3.1 Aktivity v gesci ministra pro lidská práva

Podporovat činnost **poradních orgánů vlády**, které mají přímou souvislost s tématy Aliance civilizací, především Rady vlády pro národnostní menšiny, Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity, Rady vlády ČR pro lidská práva a Výboru pro práva cizinců této Rady.

Podporovat činnost **Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách**. Cílem Agentury je eliminace či zabránění sociálně patologickým jevům v sociálně vyloučených lokalitách v českých obcích skrze propojení aktivního přístupu státní správy, samospráv a místních neziskových organizací (činnost zahájila v lednu 2008).

Asistovat při poskytování dotací a podporovat projekty v rámci programu **Kampaň proti rasismu**. Tento dotační program je zaměřen na edukační a informační činnost v oblasti romské integrace do společnosti, odstraňování bariér vyplývajících z kulturní, sociální a etnické uzavřenosti společnosti a podpora rovného přístupu k příslušníkům romské komunity, edukační a informační činnost v oblasti holocaustu, včetně romského holocaustu, kulturní aktivity s protirasistickým podtextem.

Asistovat při realizaci **pořadů určených národnostním a etnickým menšinám**, který tvoří trvalou součást programové nabídky České televize a Českého rozhlasu.

Dodržování zásad dlouhodobé Koncepce romské integrace do roku 2025 a vydání aktualizované **Koncepce romské integrace v roce 2009**.

Poskytnout asistenci pro aktivity **Integrované platformy pro romskou inkluzi**, která povede k vytvoření společné evropské konstruktivní politiky romské inkluze. Integrovaná evropská platforma pro začleňování Romů je proces, který je řízen zúčastněnými a zainteresovanými partnery, především pak předsedajícím státem Evropské unie a Evropskou komisí, která poskytuje technické zázemí. Klíčovým prvkem platformy jsou Základní principy začleňování Romů, schválené Radě EPSCO v rámci českého předsednictví, které vytvářejí rámec působnosti a udávají společné přístupy pro státy Evropské unie, kterými se integrace a společenské začleňování Romů má vydávat.

Asistovat při realizaci **Dekády romské inkluze 2005 – 2015**. Dekáda romské inkluze je mezinárodní iniciativa 12 evropských států, která probíhá od roku 2005 do roku 2015 a dala si za úkol řešit situaci v romských komunitách (chudobu, vyloučení, zaměstnanost, bydlení a podobné sociální a patologické problémy) v regionálním měřítku. Česká republika vytvořila akční plán, který se zaměřuje na zlepšení životní situace Romů, a to především v oblastech vzdělání, bydlení, zaměstnanost a zdraví.

Asistovat při realizaci informační kampaně na bourání předsudků a stereotypů **Dosta!**. Dosta! V překladu z Romštiny znamená „A dost!“, přeneseně řečeno, překonej předsudky a objev Romy. Dosta! je kampaň financovaná Radou Evropy a Evropskou komisí. Romská kultura patří do evropského kulturního dědictví a tato kampaň se snaží o uznání přínosu Romské kultury na obohacení evropských společností.

³ Zpráva je dostupná zde: <http://www.unaoc.org/content/view/64/94/lang,english/>.

Asistovat při realizaci **vzdělávacího programu** v Hodoníně u Kunštátu a při organizování **píetních akcí** upomínajících romský holocaust na tomto místě a v Letech u Písku.

Podporovat činnost **zmocněnce vlády pro lidská práva** v souvislosti s cíli Aliance civilizací. Zmocněnec ve spolupráci s odborem pro lidská práva Úřadu vlády posuzuje v meziresortním připomínkovém řízení materiály legislativní a nelegislativní povahy, které se týkají lidských práv a postavení romských komunit. Zmocněnec také mimo jiné spolupracuje a intenzivně komunikuje s orgány veřejné správy (státní správy i samosprávy), nevládními neziskovými organizacemi a odborníky na problematiku ochrany lidských práv a integrace romských komunit do společnosti.

4.3.2 Aktivity v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Podporovat **Strategii boje proti extremismu**, v jejímž rámci MŠMT plní dlouhodobé úkoly, např. další vzdělávání pedagogických pracovníků, zařazení problematiky do kurikulárních dokumentů. Dále zajišťuje analýzy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nebo aktualizaci metodického pokynu k prevenci násilí nebo metodického pokynu k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance.

Podporovat činnost **pracovní skupiny pro multikulturalitu a vzdělávání cizinců**, jejímiž členy jsou odborníci v problematice multikulturality a vzdělávání cizinců, zástupci neziskových organizací a resortem přímo řízených organizací, České školní inspekce, azylových zařízení a pedagogických pracovníků. Tato skupina se zabývá aktuální multikulturní problematikou ve školství a vzděláváním cizinců.

Asistovat při poskytování dotací a podporovat projekty v rámci programu **podpory integrace cizinců**, který dotuje projekty zaměřené na výuku českého jazyka jako cizího jazyka, multikulturní výchovu, vzdělávání pedagogických pracovníků pro práci s žáky - cizinci a předem definované studie a výzkumy. Finanční prostředky jsou Ministerstvu školství poskytnuty z gesce Ministerstva vnitra.

Zdůrazňovat princip **respektu k diversitě** v rámcových vzdělávacích programech především v oblasti průřezového tématu multikulturní výchovy, nastavení principu sociálně-inkluzivních hodnot také při vytváření metodických materiálů a učebnic.

Podporovat **kurikulární reformu**, která probíhá a má velký vliv na vzdělávání a výchovu dětí a žáků i v oblasti multikulturní (interkulturní výchovy), neboť mění celkový přístup ke vzdělávání: zaměřuje jej na získávání klíčových kompetencí a dává školám větší autonomii. Na pomoc kurikulární reformě probíhá řada aktivit, které se týkají i multikulturní výchovy. Je to např. metodický portál **www.rvp.cz**, který zajišťuje Výzkumný ústav pedagogický (VÚP), přímo řízená organizace resortu školství. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a rozpočtem České republiky.

Pomoci při zvyšování **inkluzivity vzdělávacího systému**, a to i ve vztahu k dětem ze sociálně a kulturně odlišného prostředí.

Podporovat vypracování **Národního akčního plánu inkluzivního vzdělávání**, ve kterém bude věnována zvýšená pozornost výchově a vzdělávání romských dětí ze sociálně vyloučených lokalit a vytvoření inkluzivních mechanismů směrem k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podporovat transformování **poradenského systému** - nastavení procesu sociokulturně citlivého poradenství, diagnostikování a intervenční péče zaměřené zejména na identifikaci speciálních vzdělávacích potřeb.

Podporovat nastavení způsobu **činnosti poradenských pracovišť** směrem ke zvýšení jejich mobility, pružnosti a multidisciplinárního způsobu práce. Nové definování standardů poradenských služeb a nastavení funkčního nezávislého systému revizí závěrů z poradenských vyšetření.

Podporovat **pedagogické pracovnice a pracovníky** při využívání vhodných vyrovnávacích opatření, nástrojů a metodik.

Podporovat vytváření **diskusní platformy pro učitele** a další pracovníky základních škol s větším počtem žáků - cizinců třetích zemí, která by umožnila vzájemné setkávání a diskusi učitelů, zlepšení orientace v problematice žáků - cizinců a výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe v oblasti přípravy žáků v českém jazyce.

Realizovat úkoly uvedené v **Konceptu rané péče pro děti ohrožené sociálním vyloučením** ve věku od 0 do 3 let. Zvýšená pozornost je při přípravě a realizaci konceptu věnována romským dětem a jejich rodinám. Cílem Konceptu je zajistit včasnou komplexní péči směřující k podpoře plného rozvoje potenciálu dětí, a to jak na úrovni rozvoje jejich osobnosti, tak kognitivně behaviorálních funkcí.

Poskytnout asistenci při realizaci národního projektu CPIV - **Centra podpory inkluzivního vzdělávání**. V jeho rámci jsou budovány odborné týmy s působností ve všech krajích ČR. Poskytují metodickou podporu pedagogickým pracovnícům a pracovníkům na všech úrovních vzdělávacího systému zaměřenou na specifika pedagogické práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, posílení regionálních zdrojů, vytvoření sítě odborníků, vytvoření multidisciplinárních týmů poskytujících podporu pedagogickým pracovnícům a pracovníkům, žákyním, žákům a jejich rodinám. Romské děti jsou významnou cílovou skupinou připravovaného projektu. Projekt byl zahájen v červenci roku 2009.

Zdůrazňovat princip **respektu k diversitě** v rámcových a školních vzdělávacích programech především v oblasti průřezového tématu multikulturní výchovy, nastavení principu sociálně-inkluzivních hodnot také při vytváření metodických materiálů a učebnic.

Podporovat zařazení **kapitol o historii a kultuře Romů** do vzdělávacích programů škol. Cílem opatření je vytvořit podmínky pro posílení kulturní identity romských žákyň a žáků a zvýšit úroveň informovanosti v dané oblasti.

Asistovat v podpoře **studentů se speciálními vzdělávacími potřebami na vysokých školách**. Finanční dotace vysokým školám na podporu sociálně znevýhodněných studentů podporuje motivaci vysokých škol k pomoci překonávání těch překážek ve studiu, které jsou pro studenty romské národnosti a pro studenty z řad příslušníků národnostních menšin specifické.

Podporovat projekty v rámci programu **integrace sociálně znevýhodněných (příslušníků romské komunity)**. Projekty mohou být zaměřené na umělecké, kulturně vzdělávací a výchovné aktivity, studium romské kultury a tradic, dokumentační a ediční činnost, tvorbu a distribuci uměleckých hodnotných filmů přispívajících k integraci romské komunity a multietnické kulturní akce.

Podporovat projekty v rámci programu **podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy**. Projekty mohou být zaměřené na tvorbu a realizaci vzdělávacích programů a výukových a metodických materiálů, integrační projekty ve vzdělávání, vzdělávání dětí a mládeže v jazycích národnostních menšin aj.

Podporovat pokračování **Programu na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním**. Program obnáší zvýšení

nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce.

Podporovat oblast občanského vzdělávání mimo jiné také zřízením a podporou **Centra občanského vzdělávání**, které bude koordinačním centrem aktivit a projektů garantujících odbornou kvalitu v oblasti občanského vzdělávání a formulující expertní stanoviska pro nastavení politických kroků v oblasti výchovy a vzdělávání k demokratickému občanství. Centrum občanského vzdělávání se bude věnovat tématům moderní masové demokracie a mediální gramotnosti, výchově k demokracii a aktivnímu občanství, reflexi minulosti, společenské komunikaci a soudržnosti.

Podporovat činnost **Domu zahraničních služeb** Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Dům zahraničních služeb zajišťuje činnost programů CEEPUS, Aktion, atp. Součástí Domu zahraničních služeb je Akademická informační agentura (AIA), která shromažďuje, zpracovává a rozšiřuje informace o možnostech vzdělávání českých občanů (zejména vysokoškolských studentů, postgraduátů a pedagogů) v zahraničí. Dále pod Dům zahraničních služeb spadá Národní agentura pro evropské vzdělávací programy (NAEP), která koordinuje vzdělávací programy mezinárodní spolupráce, jako jsou Comenius, Erasmus, Gruntwig, atp. Projekt Mládež v akci, podporovaný z ESF, nabízí výměny mládeže, dobrovolnou službu, podporu místní komunity, zapojení do demokratických projektů, školení a semináře pro pracovníky s mládeží, spolupráci s partnerskými zeměmi EU a další zajímavé aktivity.

Podporovat **Společnou Česko-německou pracovní skupinu pro učebnice dějepisu**, která prohlubuje spolupráci na české i německé straně při vzdělávání o česko-německých vztazích. Pracovní skupina se vyjadřuje k aktuálním otázkám, připravuje materiály pro vzdělávání, zajišťuje pravidelnou výměnu učebnic, aby bylo možné posuzovat jednotlivé tituly v českém a německém jazyce a přispělo se tak k vyšší kvalitě učebnic a jejich prostřednictvím také výuky v obou zemích. V posledních letech se skupina zaměřila na přípravu česko-německé čítanky, která by soustředovala materiály z klíčových období společných dějin z obou zemí.

4.3.3 Aktivity v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí

Asistovat při poskytování dotací a podporovat projekty v rámci programu **podpory aktivit směřujících k usnadnění vstupu/udržení se (k pracovnímu uplatnění) cizinců s trvalým či dlouhodobým pobytem na trh práce a aktivit cílených na podporu informovanosti zaměstnavatelů cizinců**. Tématy programu jsou mimo jiné kurzy českého jazyka, kurzy socio-kulturního minima, asistence cizincům při jednání na úradech, při zvládání administrativních náležitostí spojených se sociálním zajištěním nebo vstupem na trh práce (uznávání diplomů), pomoc v komplikované a osobní či rodinné situaci, podpora informovanosti zaměstnavatelů o podmínkách a problematice zaměstnávání cizinců v ČR (informační kampaně/ materiály).

Asistovat při poskytování dotací a podporovat projekty v rámci programu **podpory aktivit zaměřených na sociální začleňování zranitelných skupin imigrantů, zejména žen a dětí**. Program je zaměřen na mládež (volnočasové aktivity, doučování), na projekty zvyšující informovanost o vztazích mezi muži a ženami a o postavení žen ve společnosti ČR, na prosazování rovnosti žen a mužů, na rodinné soužití se zvýšenou pozorností věnovanou ženám bez rodinného zázemí, ženám pocházejícím ze zemí s odlišným sociálně-kulturním prostředím.

Asistovat při poskytování dotací a podporovat projekty v rámci programu **podpory rozvoje vztahů mezi cizinci a členy majoritní společnosti v rámci jejich sociálního začleňování**. Program je zaměřen na podporu rozvoje vztahů a vzájemného porozumění mezi cizinci

a majoritní společností v ČR, podpora informovanosti majority o podmínkách a problematice života cizinců v ČR.

4.3.4 Aktivity v gesci Ministerstva zahraničních věcí

Poskytnout asistenci pro adaptování hodnot Aliance civilizací do **Středoevropské iniciativy, V4, Východního partnerství EU** a zvláště **Regionálního partnerství**, které se zabývá i např. Balkánem, má tedy přesah do zemí s muslimskou populací.

Podporovat dialog kultur a náboženství na platformě **Fóra 2000**, jak prostřednictvím projektů transformační spolupráce tak prostřednictvím dotačního programu v oblasti priorit zahraniční politiky ČR.

Využívat možnosti **Mezinárodního visegrádského fondu** pro cíle Aliance civilizací. Zvláště podporovat projekty zaměřené na problematiku integrace romské komunity jako jednu z priorit tzv. Strategických grantů pro rok 2010 a v rámci maďarského předsednictví Mezinárodního visegrádského fondu (červenec 2009 – červen 2010) vytvoření tzv. středoevropské romské strategie, V této souvislosti se předsedové vlád zemí V4 na své schůzce dne 3. června 2009 v polském Krakově shodli na ustavení pracovní skupiny na úrovni zmocněnců vlád pro otázky Romů.

Účastnit se **implementace společných programů EU** v rámci Aliance civilizací.

Zajistit **účast na jednotlivých aktivitách Aliance civilizací**, jako jsou každoroční fórum, ministerská schůzka skupiny přátel Aliance civilizací (v rámci zasedání Valného shromáždění OSN v NY), schůzky národních koordinátorů.

Podporovat stávající **přeshraniční spolupráce** se sousedními státy na úrovni zástupců ministerstev. Hodnocení dosavadní spolupráce včetně příhraniční a plánování společných projektů na další období. Příkladem může být Česko-bavorská nebo Česko-saská smíšená komise. Pravidelně se rovněž konají setkání zástupců ministerstev a orgánů místní samosprávy v rámci Česko-polské smíšené komise pro přeshraniční spolupráci.

Podporovat stávající program **Transformační spolupráce**, v jehož rámci se v prioritních zemích realizují projekty, které svým zaměřením korespondují s cíli Aliance civilizací, tedy projekty věnované podpoře nezávislých médií, práci s mládeží či školení a předávání českých zkušeností zástupcům státní správy i občanské společnosti v partnerských zemích.⁴

Spolupracovat s **Mezinárodním výborem pro vzdělávání**, připomínku a výzkum holocaustu (mezivládní mezinárodní orgán zasedající ve formě mezivládní konference). Výbor podporuje vnitrostátní implementaci politických závazků vyplývajících z Deklarace stockholmského Mezinárodního fóra o holocaustu z roku 2001. Podporuje činnost a spolupracuje s nevládními organizacemi v oblasti vzdělávání, připomínání a výzkumu holocaustu.

⁴ Jedná se např. o projekt společnosti Člověk v tísni, usilující o zmírnění etnického napětí na Krymu prostřednictvím práce s místními zastupiteli, učiteli a novináři či aktivity Organizace na pomoc uprchlíkům (OPU), jejichž prostřednictvím jsou v Gruzii dlouhodobě podporovány organizace pracující s jihoosetinskými přesídlenci a usilující o jejich snazší integraci do gruzínské společnosti.

V Gruzii, na Ukrajině v rámci programu TRANS probíhají tréninky pro učitele a studenty středních a vysokých škol zaměřené na argumentační dovednosti, občanskou participaci či lidská práva. Objektivní žurnalistika a nezávislá média jsou podporovány v Bělorusku, Gruzii, Srbsku, BiH, Součástí projektů bývá rovněž nabídka studijních pobytů v ČR (Barma, Irák, Bělorusko).

4.3.5 Aktivity v gesci Ministerstva vnitra

Podporovat rozvoj **Státního integračního programu**. Tento program je zaměřen na pomoc azylantům ve třech základních oblastech: zajištění bydlení, bezplatnou výuku českého jazyka a pomoc při uplatnění na trhu práce.

Pomáhat při stabilizování a rozvoji institutu **asistenta Policie ČR pro práci v sociálně vyloučených lokalitách**. Úkolem asistenta policie je zlepšovat vztahy mezi policií a obyvateli těchto enkláv a přispívat k vytváření takových podmínek, které umožní lidem žijícím v prostředí sociálního vyloučení snazší přístup ke službám a pomoci ze strany Policie ČR.

Podporovat **vzdělávání policistů** v oblasti problematiky menšin, lidských práv, práv menšin a antidiskriminačních přístupů.

Aktivně podporovat **zaměstnávání příslušníků menšin u Policie ČR**.

Rozvíjet opatření zavedená **Národní strategií pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám**. Jejím hlavním cílem je napomoci úspěšné adaptaci Policie ČR na podmínky vzrůstající společenské diversity a vybavit policisty odpovídajícími sociálními kompetencemi tak, aby byli schopni efektivní práce ve vztahu k menšinám, včetně cizinců.

Poskytnout asistenci při stabilizování a rozvoji instrumentu **styčných důstojníků pro národnostní menšiny**.

4.3.6 Aktivity v gesci Ministerstva kultury

Asistovat při poskytování dotací a podporovat projekty v rámci programu **podpory integrace romské komunity**. Cílem programu je vyrovnávání podmínek příslušníků romské komunity, s důrazem na zamezení společenského vylučování příslušníků romské komunity, postavení romských žen a zajištění spoluúčasti Romů při zavádění integračních programů, vytváření důvěry, porozumění a tolerance ve společnosti, poznání historie a tradic romské kultury, zlepšení komunikace mezi romskou komunitou a většinovou společností. Podpora projektů se týká zejména společenských a kulturních aktivit organizací romské komunity.

Asistovat při poskytování dotací na **podporu multietnickým akcím** v oblasti profesionálního umění, jejichž cílem je podporovat kulturní dialog a vzájemné znalosti odlišných kultur.

Asistovat při poskytování dotací a podporovat projekty v rámci programu **podpory kulturním aktivitám příslušníků národnostních menšin žijících v České republice**. V tomto dotačním programu mohou být předloženy projekty zaměřené na umělecké, kulturně vzdělávací a výchovné aktivity, studium a rozbory národnostní kultury a lidových tradic, dokumentaci národnostní kultury, ediční činnost (neperiodické publikace) a na multietnické akce (směřující mimo jiné např. k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie).

V souladu s **Koncepcí rozvoje knihoven** na léta 2004-2010 pomoci zlepšovat dostupnost knihoven a jejich služeb, odstraňování bariér přístupu k jejich využívání, rozšiřování služby knihoven pro příslušníky národnostních menšin.

Asistovat při poskytování dotací a podporovat projekty v rámci programu zaměřeného na **rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin** či v převážné míře v jazycích národnostních menšin.

Podporovat činnost **Muzea romské kultury** v Brně. Kromě stálé expozice nabízí muzeum široké veřejnosti celou škálu krátkodobých výstav. Dále pořádá řadu jiných veřejných akcí – přednášky, dny otevřených dveří, slavnostní křty knih a hudebních nosičů (nejen) vlastní produkce, videoprojekce, přehlídky z fondu textilu aj.

4.4 Další aktivity neziskového sektoru a univerzit

MÉDIA

Asistovat při projektech občanského sdružení **Média 007**. Náplní jeho činnosti je především průběžný monitoring veřejnoprávní mediální scény a analýzy nevyvážených či diskriminujících mediálních produktů. Aktivity sdružení Média 007 mají za úkol kultivovat jak českou veřejnoprávní tak komerční mediální scénu. Mezi další cíle patří informační, vzdělávací, poradenská a publikační činnost a podpora kontaktů a spolupráce podobně zaměřených organizací a jednotlivců.

Spolupracovat se serverem a informačním portálem **Romea.cz**. Tento server informuje o aktuálních otázkách etnických menšin v České republice, zvláště Romů. Dále sleduje projevy rasismu a xenofobie a aktivity veřejné správy na zlepšení multikulturního soužití v České republice. Provozuje také video-databázi www.romea.tv.

Podporovat dodržování **mediálních standardů International Federation of Journalists**.

MLÁDEŽ

Asistovat při projektech a spolupracovat s **Koordinačním centrem česko-německých výměn mládeže TANDEM**. Toto sdružení se zaměřuje na výměny převážně české a německé mládeže, ale i všeobecnou česko-německou spolupráci mladých lidí; podporuje učitele a pracovníky s mládeží, kteří mají zájem o kontakty se sousední zemí; podněcuje výměnné projekty a napomáhá zainteresovaným institucím (školám, sdružením, mládežnickým iniciativám či jiným organizacím) při prohlubování a zprostředkovávání kontaktů; poskytuje poradenské služby a podporuje instituce a organizace, které realizují česko -německé výměny mladých lidí. Sdružení TANDEM má celorepublikovou působnost.

Spolupracovat s občanským sdružením **Studenti proti rasismu**. Toto sdružení studentů Karlovy univerzity se snaží nenásilnými prostředky působit proti rasistickým organizacím a atmosféře pasivního rasismu ve společnosti celkově. Jedná se v první řadě o působení na širokou veřejnost prostřednictvím veřejných stánků, diskuzí na středních a vysokých školách, vysokoškolských seminářů a koncertů, případně festivalů. Zaměřují se také na organizování veřejných protiakcí na rasistických manifestacích. Cílem organizace je vytvořit široké hnutí proti rasismu a xenofobii.

Spolupracovat s obecně prospěšnou organizací **Člověk v tísni** a asistovat v realizaci jejího programu **Jeden svět na školách**. Program využívá výrazného potenciálu dokumentárních filmů a dalších audiovizuálních prostředků k oslovení mladých lidí. Dokumentární filmy a další audiovizuální prostředky, společně s rozšiřujícími didaktickými materiály, pomáhají pedagogům efektivním způsobem doplnit výuku o atraktivní prostředek usnadňující práci s celou řadou aktuálních témat. Cílem programu je prostřednictvím projekcí dokumentárních filmů a dalších audiovizuálních materiálů, následných diskusí, doprovodných publikací, simulačních her a interaktivních metod výuky vychovávat mladé lidi k tolerantní interkulturní komunikaci, vzdělávat je v oblasti ochrany lidských práv a rozvojové pomoci. Pomocí dokumentárních filmů přináší program žákům svědectví a informace o porušování lidských práv v historii i současnosti, přispívá k odstraňování předsudků, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie, posiluje jejich schopnost kritického nadhledu vůči každodennímu mediálnímu působení a pěstuje v nich dovednosti pro přirozené rozkrývání manipulačních tendencí, kterým byli, jsou a budou každodenně vystavováni.

Spolupracovat s Asociací pro mezinárodní otázky a asistovat při realizaci projektu studentského **Modelu Evropské unie**. Projekt studentům nabízí příležitost vyzkoušet si role

šéfů diplomacie členských států EU. Hlavním pilířem Modelu je simulace zasedání Rady EU, na které účastníci vystupují v rolích ministrů zahraničních věcí jednotlivých zemí Unie. Díky Modelu Evropské unie získají studenti možnost dozvědět se více o tématech, kterými se v současnosti EU zabývá, ale také zdokonalit své vystupování, prověřit rétorické schopnosti a naučit se argumentovat.

Spolupracovat s Asociací pro mezinárodní otázky a asistovat při realizaci projektu **Pražský model Spojených národů**. Jde o prestižní vzdělávací program pro středoškolské studenty z celé České republiky. Nabízí účastníkům příležitost poznat svět diplomacie i aktuální problémy, kterými se mezinárodní společenství zabývá. Jako zástupci jednotlivých členských států OSN hájí studenti názory „svých“ zemí ve vybraných orgánech organizace. Hlavním cílem je přispět k otevřené a informované občanské společnosti prostřednictvím vzdělávání mladých lidí. Studenti v rolích diplomatů zastupují členské státy a simulují jednání OSN. V Pražském modelu zasedá Rada bezpečnosti, Valné shromáždění pokrývající bezpečnostní, hospodářská a sociální témata, Komise pro udržitelný rozvoj, Světová zdravotnická organizace a Světová obchodní organizace. Odbornou i organizační stránku projektu zajišťuje tým vysokoškolských studentů. Pořadatel projektu, Asociace pro mezinárodní otázky, je nevládní organizace založená za účelem vzdělávání a výzkumu v oblasti mezinárodních vztahů.

MIGRACE

Spolupracovat se specializovanými weby **Migrace Online**. Web www.migraceonline.cz (vznikl roku 2003) je zaměřen na vývoj postavení různých skupin cizinců v České republice a dalších zemích střední a východní Evropy. Internetová stránka systematicky mapuje výzkumy týkající se migrace, vývoj legislativy v oblasti migračních a azylových politik a činnost vládních i nevládních organizací a institucí. Jejimi čtenáři jsou převážně odborníci a další zájemci z akademické sféry, veřejné správy, nevládních organizací, médií a širší veřejnosti.

Asistovat při projektech a spolupracovat s organizací **Most pro lidská práva**. Poskytnout asistenci zvláště informačnímu serveru této organizace (<http://www.mostlp.org/>) a projektu **Značka Immigration Friendly**.

Spolupracovat s organizací **SLOVO 21**, popř. asistovat při jeho projektech. Občanské sdružení SLOVO 21 bylo založeno v roce 1999 v Praze a v současné době realizuje projekty vzdělávací, kulturní, mediální, projekty týkající se zvyšování veřejné informovanosti atd., především romské projekty a projekty týkající se integrace cizinců žijících v České republice. Základními cíli sdružení jsou zejména boj proti rasismu a xenofobii, ochrana lidských práv, budování tolerance vůči minoritám, podpora vzdělávání a integrace menšin.

Asistovat při projektech a spolupracovat s nevládní neziskovou organizací **Český helsinský výbor**. Hlavním posláním Českého helsinského výboru je především sledování zákonodárné činnosti týkající se lidských a občanských práv, připomínkování návrhů zákonů a předkládání alternativních návrhů pokud souvisejí s ochranou lidských práv, monitoring stavu lidských práv v ČR se zvláštním důrazem na vybrané oblasti, pravidelné vypracovávání zpráv o stavu lidských práv v ČR, sledování situace těch skupin obyvatelstva, u nichž ochrana lidských práv vyžaduje zvláštní pozornost, bezplatné právní poradenství jednotlivcům, jejichž lidská práva byla porušena, litigace, výchova k lidským právům, pořádání diskusí a seminářů s touto tematikou, školící programy pro profesní skupiny i pracovníky a aktivisty nevládních organizací, publikační činnost, informační a dokumentační činnost, knihovnické služby. Jednou z hlavních oblastí působení je boj proti rasismu a nesnášenlivosti.

Asistovat při projektech a spolupracovat s nevládní neziskovou organizací **International Organization for Migration (IOM)**, zvláště webu www.domavcr.cz, který tato organizace spravuje. Stránky www.domavcr.cz jsou praktickým nástrojem integrace, pomáhajícím cizincům najít zde druhý domov. Cílem stránek je zvýšení úrovně informovanosti cizích státních příslušníků dlouhodobě usazených v České republice. V současnosti mají stránky Doma v České republice šest jazykových verzí. Vedle české verze slouží širší veřejnosti anglické a ruské stránky. Ukrajinské, vietnamské a arménské stránky jsou určeny pro jednotlivé komunity cizinců v ČR. Těžiště stránek spočívá v databázi Rady pro život v České republice, kde jsou k nalezení strukturované informace (rady a návody) k různým situacím, které jsou součástí života v České republice.

Asistovat při projektech a spolupracovat s **dalšími nevládními neziskovými organizacemi se zaměřením na pomoc uprchlíkům a imigrantům celkově.**

VZDĚLÁVÁNÍ

Asistovat při projektech a spolupracovat s nevládní neziskovou organizací **Multikulturní centrum Praha**. Toto sdružení se zabývá otázkami spojenými se soužitím lidí z různých kultur v České republice a v jiných částech světa. Od svého založení v roce 1999 nabízí vzdělávací, kulturní a informační aktivity. Pro děti, studenty, učitele, knihovníky, ale i širokou veřejnost připravuje dílny, kurzy, mezinárodní semináře, diskuse, filmové a literární večery, internetové stránky o migraci či multikulturním knihovnictví. Pro zájemce o multikulturní témata je otevřena veřejná knihovna.

Asistovat při projektech a spolupracovat s občanským sdružením **Organizace na podporu integrace menšin (OPIM)**. Posláním sdružení je šířit povědomí o lidských právech a pomáhat českým občanům a menšinám žijícím v ČR skrze vzdělávací a informační programy a společenské aktivity poznávat svá práva a umět se jich domoci. OPIM nabízí lidskoprávní školící kurzy na několika úrovních a integrační programy proti předsudkům.

Asistovat při projektech a spolupracovat s nevládní neziskovou organizací **Člověk v tísní**. Obecně prospěšná společnost Člověk v tísní vznikla jako humanitární organizace s cílem pomáhat v krizových oblastech a podporovat dodržování lidských práv ve světě. Vedle krizové pomoci a rozvojové spolupráce v mnoha oblastech světa společnost uskutečňuje rozsáhlé projekty také v České republice, především terénní sociální práci zaměřenou na řešení situace ve stále se zvětšujících českých „sociálních ghettech“. Prostřednictvím zavádění interkulturního vzdělávání do českého školského systému společnost Člověk v tísní podporuje toleranci a respekt k minoritním skupinám. Společnost Člověk v tísní také usiluje o zvýšení informovanosti české veřejnosti o situaci v zemích postižených válkami či totalitním režimem a o globálních problémech současného světa. Proto úzce spolupracuje s českými médii a od roku 1999 pořádá každoročně **mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět**.

Asistovat při projektech vzdělávacího programu o.p.s. Člověk v tísní **Varianty (www.varianty.cz)**. Program Varianty chce přispívat k rozvoji svobodného a zodpovědného jednotlivce, který se orientuje v současném světě, otevřeně a kriticky přistupuje k informacím a názorům a pozitivně ovlivňuje život společnosti a prostředí, ve kterém žije. Vzdělávací program Varianty o.p.s. Člověk v tísní proto všestranně podporuje zavádění interkulturního vzdělávání a globálního rozvojového vzdělávání o českého školství.

Asistovat při projektech a spolupracovat s nevládní neziskovou organizací **Collegium Bohemikum**, které vzniklo s cílem stát se nezávislou, otevřenou a interaktivní institucí celostátního významu, zaměřenou na kulturní dědictví spoluvytvářené v českých zemích německy mluvícím obyvatelstvem. V budoucnu má obsáhnout muzeum, archiv, knihovnu,

vědecká a vzdělávací pracoviště a má být místem poznávání, setkávání a dialogu zájemců z řad odborné i laické veřejnosti z ČR, Německa, Rakouska a dalších zemí. Collegium Bohemicum má za úkol je ve spolupráci s dalšími institucemi a odborníky v České republice a zahraničí důkladně prostudovat a zprostředkovat veřejnosti výsledky bádání nad česko-německým soužitím různými způsoby: výstavami, přednáškami, konferencemi, knihovnou a doprovodnými programy.

Asistovat při projektech a spolupracovat se **Vzdělávacím a kulturním centrem Židovského muzea v Praze**. Židovské muzeum v Praze považuje za jeden z hlavních cílů informovat nejširší veřejnost o židovských dějinách, kultuře, tradicích a zvycích, zejména v Čechách a na Moravě, a přispět tak ke zlepšení atmosféry tolerance vůči odlišnostem. Vzdělávací a kulturní centrum nabízí vzdělávací a kulturní pořady a programy, přednášky, kombinované pořady, dílny a cykly, určené nejen židovským zájemcům z řad žáků, studentů, učitelů a badatelů, ale i širší veřejnosti.

Spolupracovat při propagaci projektu Vzdělávacím a kulturním centrem Židovského muzea v Praze **Zmizelí sousedé**. Tento projekt vybízí mladé lidi (ve věku 12-18 let) k pátrání po sousedech, kteří z jejich nejbližšího okolí zmizeli převážně v období 2. světové války. Jde o samostatný literárně-dokumentační projekt, který byl oficiálně vyhlášen pod záštitou Kanceláře prezidenta republiky v rámci Konference Fenomén holocaust Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v roce 1999. Realizace projektu se uskutečnila s podporou Ministerstva kultury České republiky.

Podporovat **výzkumná a diplomní/disertační témata** související s prioritami Aliance civilizací na univerzitách a vyzývat univerzity k jejich publikování. Zvláště spolupracovat s **Ústavem Blízkého východu a Afriky FF UK**.

Poskytnutí asistence pro **prezentaci publikací souvisejících s tématy Aliance civilizací**, zvláště podpořených ze státního rozpočtu.

Podporovat doplnění kurikula středních a vysokých škol, zejména humanitně orientovaných o předměty rozvíjející **multikulturní výchovu** jako jeden z prostředků vytváření společenské atmosféry tolerance.

4.5 Další aktivity soukromého sektoru

Spolupracovat se **specializovanými nakladatelstvími**, které se zaměřují na literaturu související s tematikou Aliance civilizací.

Spolupracovat s **firmami poskytujícími výzkumy a analýzy** na témata související s Aliancí civilizací.⁵

⁵ Příkladem je spolupráce aparátu ministra pro lidská práva s firmou Gabal Analyses and Consulting s r. o.